

بِسْمِ تَعَالَى

دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی خراسان شمالی

دانشکده دندانپزشکی، بجنورد

دستورالعمل اجرائی پایان نامه دانشجویان دوره دکترای عمومی دندانپزشکی

تهیه و تدوین در معاونت پژوهشی دانشکده دندانپزشکی

فهرست

مقدمه

تعریف پایان نامه

اهداف پایان نامه

انواع پایان نامه

مراحل اجرای پایان نامه

۱- انتخاب موضوع و تصویب آن در جلسه دفاع از موضوع

۱-۱- زمان انتخاب موضوع

۱-۲- تصویب موضوع

۱-۳- وظایف دانشجو

۱-۴- شرایط و وظایف استاد راهنما و مشاور

۲- تصویب طرح مقدماتی تحقیق (Proposal) در مراجع مربوطه

۳- اجرای پایان نامه

۳-۱- حداقل و حداکثر زمان اجرای پایان نامه

۳-۲- رایحه گزارش پیشرفت کار

۳-۳- شرایط تعویض عنوان

۳-۴- تغییر استاد راهنما

۳-۵- تغییر استاد مشاور

۴- دفاع از پایان نامه

۵- راهنمای نگارش و تنظیم پایان نامه

۵-۱- قسمت های مختلف پایان نامه

۵-۲- کلیات قسمت های مختلف پایان نامه

۵-۲-۱- عنوان

۵-۲-۲- تقدیر و تشکر

۵-۲-۳- خلاصه فارسی

۵-۲-۴- مروری بر متون و مقالات (فصل اول)

۵-۲-۵- روش کار و مواد (فصل دوم)

۵-۲-۶- یافته ها (فصل سوم)

۵-۲-۷- بحث (فصل چهارم)

۵-۲-۸- نتیجه گیری و پیشنهادات (فصل پنجم)

۵-۲-۹- منابع

۳-۵- اصول تایپ رایانه ای

۴-۵- تعداد نسخه های پایان نامه

ضمائم

فرم شماره ۱: تصویب موضوع پایان نامه

فرم شماره ۲: چگونگی ارائه گزارش پیشرفت پایان نامه

فرم شماره ۳: گزارش پیشرفت پایان نامه

فرم شماره ۴: چک لیست فرمت پایان نامه

فرم شماره ۵: صفحه مشخصات

فرم شماره ۶: نمونه صفحه روی جلد

فرم شماره ۷: طرح جلد زرکوب

فرم شماره ۸: تاییدیه صحت پایان نامه

فرم شماره ۹: مجوز بهره برداری

فرم شماره ۱۰: صورت جلسه دفاع پایان نامه

فرم شماره ۱۱: نمونه صفحه عنوان انگلیسی داخل پایان نامه

فرم شماره ۱۲: تاییدیه اعضای هیات داوران

فرم شماره ۱۳: چک لیست ارزیابی پایان نامه

فرم شماره ۱۴: اولویت های پژوهشی در حیطه آموزش

□ مقدمه:

پژوهش از نظر لغوی به معنی جستجو کردن، تفحص کردن و باز جستن می باشد. لذا پژوهش با جمع آوری، بررسی و تفسیر منظم داده ها راهکاری جهت پاسخ به یک سؤال یا حل یک مشکل خاص را فراهم می سازد. در دانشگاه، پژوهش در بعد دانشجویی اصلی ترین نمود خود را در واحد پایان نامه نمایان ساخته و پایان نامه، اولین گام مهم در عرصه ی علم و دانش و نخستین تلاش جدی برای یک نوشتار پژوهشی است. در عمل، پایان نامه نشریه ای علمی و یادبودی دائمی از توانمندی دانشجو، به عنوان یک پژوهشگر و راوی دانش است.

□ تعریف:

پایان نامه بخشی از دوره دکترای عمومی دندانپزشکی است که طی آن دانشجو موظف است در یک زمینه مربوط به رشته تحصیلی خود تحت نظر استاد راهنما به تحقیق بپردازد.

□ اهداف واحد پایان نامه:

- ۱- ایجاد انگیزش تفکر جهت انتخاب موضوع و بدنبال آن پژوهش و تحقیق و ارزیابی راهکارهای مناسب
- ۲- تقویت نگرش تحقیقی
- ۳- کسب توانایی در طراحی و مدیریت تحقیق
- ۴- بکارگیری روشهای مختلف جستجوی هدفمند در ادبیات علمی مربوطه
- ۵- کسب مهارت در استفاده از روشهای مناسب جمع آوری داده ها
- ۶- کسب مهارت در استفاده از روشهای مناسب پردازش داده ها
- ۷- آشنایی با شیوه صحیح نگارش
- ۸- کسب توانایی در ارزیابی مناسب مطالب
- ۹- افزایش قدرت استدلال و تفکر منطقی

□ انواع پایان نامه:

پایان نامه ها می توانند به صورت پژوهش بنیادی، کاربردی، بنیادی - کاربردی (و ترجیحاً در جهت حل اولویتهای منطقه ای و کشوری) باشند. پایان نامه های مروری و گزارش موارد نادر قابل تصویب نمی باشند.

□ مراحل مختلف اجرای پایان نامه :

- ۱- انتخاب عنوان و تصویب آن در جلسه دفاع از موضوع
- ۲- تصویب طرح مقدماتی تحقیق (Proposal) در معاونت پژوهشی و سایر مراجع مربوطه
- ۳- اجرای پایان نامه
- ۴- نگارش
- ۵- دفاع

- لازم به ذکر است که پایان نامه با توجه به مشخصات برنامه و سرفصل دروس دوره دکتری عمومی دندانپزشکی مصوب هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۷۹/۲/۳۱ به چهار بخش پایان نامه ۱، ۲ و ۳ و ۴ تفکیک شده است: پایان نامه ۱ شامل ثبت عنوان پایان نامه در اداره آموزش دانشکده است. پایان نامه ۲ شامل نگارش طرح مقدماتی تحقیق (پروپوزال) و تصویب آن در مراجع مربوطه می باشد. پایان نامه ۳ شامل انجام تحقیق مطابق مواد و روشهای مصوب و ارائه گزارش مکتوب از پیشرفت تحقیق می باشد. پایان نامه ۴ شامل انجام و اتمام تحقیق مطابق مواد و روشهای مصوب و نگارش پایان نامه با تایید نهایی استاد و دفاع از پایان نامه می باشد. (ارزشیابی پایان نامه ۱ و ۲ توسط استاد راهنما و پایان نامه ۴ توسط هیئت داوران انجام می گیرد).

۱- انتخاب موضوع و تصویب آن در جلسه دفاع از موضوع

۱-۱- زمان انتخاب موضوع:

۱-۱-۱- دانشجویان دوره دکتری عمومی دندانپزشکی حد اکثر تا شروع ترم اول سال پنجم فرصت دارند تا عنوان پایان نامه خود را به ثبت برسانند. تایید نمره رساله یک آنها منوط به ثبت موضوع می باشد.

۱-۲- تصویب موضوع

۱-۲-۱- اساتید محترم راهنما قبل از نوشتن پروتکل ، موضوع پیشنهادی خود را به صورت خیلی خلاصه (فرم شماره ۱) آماده نموده و به شورای پژوهشی تحویل می نمایند. اعضای کمیته، موضوع مربوطه را با توجه به موارد زیر مورد بررسی قرار می دهند :

- آیا موضوع انتخاب شده در ۵ سال گذشته تکراری نبوده است؟ این مسئله توسط نماینده محترم پژوهشی هر گروه تایید می گردد و فرم با امضای نماینده پژوهشی مربوطه به کمیته ارسال می گردد.

- آیا موضوع انتخاب شده متناسب با سطح علمی دانشجویان است؟

- آیا حجم و اهمیت موضوع با تعداد اساتید راهنما و مشاور متناسب دارد؟

- آیا حجم و اهمیت موضوع با تعداد دانشجویان تناسب دارد؟
- آیا قانون سقف تعداد دو پایان نامه در هر سال برای هر استاد رعایت شده است؟
- آیا موضوع انتخاب شده در جهت سیاست ها و الویت های کشوری می باشد؟

۲-۲-۱- در صورت لزوم از استاد راهنما و سرپرست تخصصی (یا نماینده پژوهشی) گروه دعوت به عمل می آید که در یک جلسه حضوری پیرامون موارد خاص مطرح شده دلایل خود را ارائه دهند.

تبصره ۱: تکراری نبودن موضوع پایان نامه به این معنی است که پایان نامه با عنوان مشابه یا متفاوت ولی محتوای یکسان در ۵ سال اخیر در دانشگاه ذیربط گرفته نشده باشد، مگر آنکه با نظر شورای پژوهشی دانشکده نیاز به تحقیق مجدد در موضوع مربوطه وجود داشته باشد.

تبصره ۲: انتخاب عنوان پایان نامه که برگرفته از قسمتی یا کل یک طرح تحقیقاتی باشد با رعایت شرایط ذیل ممکن است:

- الف - دانشجو جزو همکاران اصلی طرح باشد.
  - ب - شرح وظایف دانشجو در طرح تحقیقاتی با پایان نامه ارایه شده هماهنگ باشد.
  - ج - مجری طرح تحقیقاتی رسماً اجازه ارایه پایان نامه را به دانشجو بدهد.
  - د - میزان پیشرفت طرح مصوب متناسب با زمان شروع کار پایان نامه باشد.
- تبصره ۳: فعالیت دانشجو در پایان نامه باید نقش محوری داشته باشد. موضوعاتی که به علت انجام کار تخصصی توسط استاد راهنما یا همکاران، فعالیت دانشجو در آن محدود است؛ مانند تحقیقات توصیفی مقطعی که صرفاً با پرسشنامه انجام میشود یا بررسیهای ژنتیکی و نرم افزاری و ..... می توانند به صورت طرح تحقیقاتی (و نه پایان نامه) اجرا گردند.

- ۳-۲-۱- هر دانشجو باید یک موضوع را به عنوان پایان نامه انتخاب نماید.
  - ۴-۲-۱- انتخاب موضوع پایان نامه توسط گروهی از دانشجویان (حداکثر ۳ نفر) فقط با تأیید استاد راهنما و تصویب شورای پژوهشی دانشکده به شرط رعایت موارد ذیل مجاز می باشد:
- الف - حجم و اهمیت موضوع تحقیق با تعداد دانشجویان تناسب داشته باشد.
  - ب - تقسیم بندی موضوع تحقیق به گونه ای باشد که هر یک از دانشجویان ذیربط بتوانند انجام بخش مستقل از پایان نامه را عهده دار شوند. برای هر دانشجو عنوان جداگانه ای ثبت خواهد شد و هر یک از دانشجویان بایستی پایان نامه ای مستقل ارایه نمایند.

۳-۱- وظایف دانشجو:

- الف - انتخاب واحد پایان نامه به عنوان یک واحد درسی در زمان مقرر
- ب - انتخاب و جلب موافقت استاد راهنما
- ج - تکمیل فرمهای مربوط به انتخاب پایان نامه
- د - پیگیری روند ثبت موضوع پایان نامه در گروه آموزشی و دانشکده مربوطه
- ه - آغاز فعالیت اجرایی در خصوص موضوع پایان نامه پس از تصویب آن
- و - فعالیت مداوم در خصوص موضوع پایان نامه با نظارت استادان راهنما و مشاور
- ز - ارائه گزارش های دوره ای پیشرفت کار
- ح - نگارش پایان نامه تحت نظارت استادان راهنما و مشاور
- ط - پیگیری مراحل دفاعیه
- ی - انجام دفاع و اصلاحات در صورت لزوم
- س - تحویل نسخ نهایی پایان نامه مجلد به واحد های مربوطه

۴-۱- شرایط و وظایف استاد راهنما و مشاور:

۴-۱-۱- شرایط استاد راهنما:

- ۴-۱-۱-۱- اساتید راهنمای اول بایستی از میان اعضای هیات علمی دانشکده انتخاب شوند.
  - ۴-۱-۱-۲- اساتید راهنمای پایان نامه های دوره عمومی بایستی حداقل از درجه استادیاری برخوردار باشند.
  - ۴-۱-۱-۳- انتخاب استاد راهنما با پیشنهاد دانشجو، موافقت کتبی استاد، و تأیید گروه آموزشی خواهد بود.
  - ۴-۱-۱-۴- انتخاب مربیان با سابقه حداقل ۵ سال فعالیت آموزشی - پژوهشی، برای پایان نامه های دکترای عمومی با تأیید شورای پژوهشی دانشکده امکان پذیر می باشد. متخصصانی که امتحان مورد نداده اند به عنوان استاد راهنمای دوم و دندانیزشکان عمومی عضو هیات علمی به عنوان استاد مشاور انتخاب می شوند.
  - ۴-۱-۱-۵- انتخاب استاد راهنمای مشترک از بین اعضای هیات علمی دانشکده های دیگر در شرایط خاص با تأیید گروه آموزشی و شورای پژوهشی دانشکده ممکن می باشد.
- تبصره: استاد راهنمای اول مسئولیت مالی طرح تحقیقاتی پایان نامه را به عهده دارد.

۴-۱-۲- وظایف استاد راهنما:

- الف - داشتن مسؤولیت اصلی در مراحل مختلف اجرای پایان نامه وصحت علمی مطالب آن
- ب - راهنمایی دانشجو در کلیه مراحل طراحی، اجرا، تدوین و دفاعیه پایان نامه
- ج - انتخاب استاد مشاور در صورت لزوم
- د - انجام مکاتبات لازم با گروه آموزشی، کمیته پایان نامه دانشکده در مراحل مختلف پایان نامه
- ه - نظارت بر روند اجرای صحیح تحقیق
- و - مطالعه، تصحیح و تأیید نسخه پیش نویس و تایپ شده پایان نامه
- ز - شرکت در جلسه دفاع

۳-۴-۱- تعداد استاد راهنما:

۳-۴-۱- هر پایان نامه می تواند حداکثر ۲ استاد راهنما و ۲ استاد مشاور (به جز مشاور آمار) داشته باشد. تبصره ۲: اضافه کردن استاد راهنمای سوم، در موارد خاص، می بایست با تأیید شورای گروه و تصویب شورای پژوهشی دانشکده باشد.

۳-۴-۲- در مواردی که استاد راهنمای پایان نامه ۲ نفر باشند، استاد راهنمای آن گروه آموزشی که پایان نامه در آن گروه به تصویب رسیده است بعنوان نماینده استادان راهنما در مکاتبات کمیته پایان نامه محسوب می گردد و اطلاع رسانی و ایجاد هماهنگی بعهد خود استادان راهنما خواهد بود. تبصره: در صورتی که هر دو استاد راهنما مربوط به یک گروه آموزشی باشند باید کتباً یک نفر را بعنوان نماینده به کمیته پایان نامه دانشکده معرفی نمایند.

۴-۴-۱- سهمیه راهنمایی پایان نامه:

در حال حاضر هر عضو هیات علمی در دانشکده دندانپزشکی بجنورد می تواند در هر سال تحصیلی (اول مهر ماه هر سال تا ۳۱ شهریور سال آینده) حداکثر ۳ پایان نامه عمومی (به عنوان راهنمای اول یا دوم) رابه طور هم زمان راهنمایی نماید.

۵-۴-۱- شرایط استاد مشاور:

استاد مشاور به پیشنهاد استاد راهنما و با تأیید شورای پژوهشی دانشکده تعیین می گردد. استاد مشاور می تواند از بین اعضای هیات علمی دانشکده دندانپزشکی بجنورد یا سایر دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی و یا افراد غیر هیات علمی انتخاب شود.

تبصره ۱: شورای پژوهشی دانشکده می تواند ضرورت وجود استاد مشاور از یک تخصص خاص را یاد آوری نماید ولی انتخاب فرد بعهد استاد راهنما خواهد بود.

تبصره ۲: هر پایان نامه در صورت نیاز حداکثر می تواند دو استاد مشاور داشته باشد. انتخاب بیش از دو استاد مشاور با ذکر دلایل توجیهی کافی و با تأیید کمیته پایان نامه / شورای پژوهشی دانشکده امکان پذیر است.

۶-۴-۱- وظایف استاد مشاور:

- الف - همکاری فعال با دانشجو و استاد راهنما در مراحل از پایان نامه که نیاز به مشاوره ایشان وجود دارد.
ب - شرکت در جلسه دفاعیه در صورت امکان.

۲ - تصویب طرح مقدماتی تحقیق (Proposal) در مراجع مربوطه

جهت ثبت عنوان پایان نامه باید مراحل ذیل طی شود:

الف: انتخاب موضوع پایان نامه با نظر و توافق استاد راهنما و دانشجو

ب: تصویب عنوان پیشنهادی در شورای پژوهشی دانشکده

{ فرم مخصوص تصویب موضوع پایان نامه توسط دانشجو و با راهنمایی استاد راهنما پر شده و پس از تایید

نماینده پژوهشی گروه (گروه آموزشی استاد راهنما) مبنی بر تکراری نبودن موضوع، توسط ایشان (نماینده

پژوهشی گروه) جهت بررسی در شورای پژوهشی، به آدرس تعیین شده ارسال می گردد {

ج: تصویب عنوان پیشنهادی در گروه آموزشی مربوطه

د: تصویب عنوان پیشنهادی در شورای پژوهشی دانشکده

{ پس از تصویب عنوان در کمیته، دانشجو با راهنمایی استاد راهنما، پروتکل طرح را نوشته و پس از

بررسی و تایید در شورای گروه، به معاونت پژوهشی تحویل می دهد. پس از تصویب طرح در شورای

پژوهشی، عنوان پایان نامه در آموزش ثبت می گردد. }

تبصره ۱: تاریخ تصویب عنوان در شورای پژوهشی دانشکده به عنوان تاریخ ثبت ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۲: شورای پژوهشی دانشکده مخیر است در صورت لزوم از نظرات متخصصین مربوطه در بررسی طرح

های مقدماتی تحقیق (Proposal) پایان نامه بهره گیرد.

هـ: ابلاغ مصوبه شورای پژوهشی دانشکده به استادان راهنما و مشاور و دانشجو جهت شروع پایان نامه توسط

معاونت پژوهشی دانشکده پس از تصویب نهایی در شورای پژوهشی دانشگاه

و: تعیین ناظر طرح

۳- اجرای پایان نامه

۱-۳- حداقل و حداکثر زمان اجرای پایان نامه:

حداقل فاصله زمانی بین تصویب طرح مقدماتی تحقیق (Proposal) پایان نامه در شورای پژوهشی دانشکده تا

دفاع پایان نامه یک سال می باشد و حداکثر آن شش ماه پس از گذراندن آخرین واحد درسی می باشد.

تبصره ۱: کلیه دانشجویان موظف به دفاع از پایان نامه خود در آخرین نیمسال تحصیلی

می باشند و چنانچه دانشجو در چهار چوب سنوات مجاز تحصیلی نتواند از پایان نامه خود دفاع و نمره قبولی کسب

نماید، علی‌رغم اینکه کلیه واحدهای درسی دوره آموزشی مربوطه را با موفقیت گذرانده باشد، اخراج خواهد شد.

۲-۳- ارایه گزارش پیشرفت کار:

ارایه گزارش پیشرفت کار پایان نامه توسط ناظر طرح در شورای پژوهشی دانشکده و به درخواست آن شورا صورت می‌گیرد. تعداد دفعات آن (حداقل یک بار الزامی است) توسط شورای پژوهشی دانشکده تعیین می‌گردد. (فرم‌های شماره ۳ و ۲)

۴-۳- شرایط تعویض یا اصلاح عنوان:

۱-۳-۴- تعویض عنوان پایان نامه:

تعویض عنوان بعد از تصویب پایان نامه با درخواست استاد راهنما و با ذکر دلایل توجیهی کافی، فقط یکبار امکان پذیر است.

تبصره ۱: در مواردی که اختلافی بین دانشجو و استاد راهنما باشد کمیته پایان نامه دانشکده مرجع حل اختلاف خواهد بود.

تبصره ۲: در صورت تعویض عنوان، مراحل ثبت و تصویب عنوان جدید پایان نامه مجدداً تکرار و پایان نامه با تاریخ جدید ثبت خواهد شد. بنابراین دانشجو در زمان انتخاب عنوان باید دقت کافی را مبذول دارد.

۲-۳-۴- اصلاح عنوان:

تغییرات جزئی در عنوان پایان نامه (اصلاح عنوان) بدون اینکه چهارچوب عنوان اصلی تحقیق تغییر یابد حداکثر تا شش ماه پس از تصویب فقط یکبار با ذکر دلایل کافی از طرف استاد راهنما و با تأیید کمیته پایان نامه دانشکده امکان پذیر است و در اینگونه موارد نیازی به تکرار مراحل مختلف ثبت عنوان نمی‌باشد و تاریخ تصویب قبلی ملاک خواهد بود.

۵-۳- تغییر استاد راهنما

۱-۳-۵- هر دانشجو فقط یک مرتبه مجاز به تغییر استاد راهنما می‌باشد که این تغییر بایستی با موافقت

طرفین و با ذکر دلایل کافی و قانع کننده بوده و به تصویب کمیته پایان نامه دانشکده برسد.

تبصره ۱: اگر تغییر استاد راهنما منجر به تغییر کلی عنوان نشود، تاریخ تصویب قبلی پایان نامه ملاک خواهد بود در غیر اینصورت تغییر استاد راهنما بلامانع بوده ولی تاریخ تصویب قبلی ملاک نخواهد بود و دانشجو ملزم به انتخاب پایان نامه با عنوان جدید و تکرار مراحل و تصویب آن خواهد بود.

تبصره ۲: در مواردی که اختلافی بین دانشجو و استاد راهنما باشد شورای آموزشی / پژوهشی گروه مربوطه مرجع حل اختلاف بوده و رای خود را در این مورد به کمیته پایان نامه / شورای پژوهشی دانشکده اعلام خواهد نمود.

۲-۵-۳- حذف یکی از استادان راهنما، در مواردیکه بیش از یک استاد راهنما موجود باشد، با تأیید و توافق کلیه استادان راهنما و با ذکر دلایل کافی و تأیید کمیته پایان نامه دانشکده فقط یک مرتبه ممکن می باشد.

تبصره: در مواردی که اختلافی بین استادان راهنما باشد کمیته پایان نامه دانشکده مرجع حل اختلاف خواهد بود.

۳-۵-۳- اضافه نمودن استاد راهنما به پایان نامه پس از تصویب آن تنها با تأیید کمیته پایان نامه دانشکده امکان پذیر می باشد.

۴-۵-۳- در مواردی که طول مدت غیبت تنها استاد راهنمای پایان نامه، بیش از دو پنجم (۴۰٪) مدت زمان کل اجرای پایان نامه باشد این غیبت به منزله حذف استاد راهنما تلقی می گردد و دانشجو موظف است با هماهنگی گروه آموزشی و کمیته پایان نامه دانشکده نسبت به انتخاب استاد راهنمای جدید اقدام نماید. تبصره ۱: در مواردیکه تعداد استاد راهنما بیش از یک نفر باشد و همه آنها بیش از دو پنجم مدت زمان کل اجرای پایان نامه غیبت داشته باشند این غیبتها به منزله حذف همه استادان راهنما تلقی می گردد.

تبصره ۲: قانون فوق در مواردی مثل فوت، بازنشستگی و یا خروج استاد راهنما از هیئت علمی نیز صادق است. ۵-۵-۳- هر استاد راهنما در زمان غیبت (تا مدت مجاز) موظف است در امور پایان نامه ها جانشینی از بین اعضای هیات علمی همان گروه آموزشی انتخاب و به مدیر گروه آموزشی و کمیته پایان نامه دانشکده منعکس نماید.

۶-۳- تغییر استاد مشاور:

حذف یا تعویض استاد مشاور باید به پیشنهاد استاد راهنما با ذکر دلایل کافی و قانع کننده باشد و به تأیید شورای پژوهشی دانشکده برسد. هر گونه تغییر در استاد(ان) مشاور پایان نامه فقط یک مرتبه در طول پایان نامه امکان پذیر است.

تبصره: در مواردی که بین استاد راهنما و مشاور اختلافی وجود داشته باشد شورای آموزشی / پژوهشی گروه در غیر این صورت کمیته پایان نامه دانشکده مرجع حل اختلاف خواهد بود.

۴- دفاع از پایان نامه

۴-۱- دفاع پایان نامه برای تمام دانشجویانی که واحد پایان نامه جزو برنامه آموزشی آنان می باشد الزامی است.

تبصره: برای دفاع از پایان نامه وجود فرم گزارش پیشرفت الزامی است .

۲-۴- پس از اعلام پایان کار پایان نامه توسط اساتید راهنما و مشاور، فرمت کلی پایان نامه با فرمت استاندارد دانشکده دندانپزشکی (مطابق چک لیست ، فرم شماره ۴) مطابقت داده می شود و در صورت مناسب بودن آن ، وقت دفاع داده می شود.

۳-۴- هیئت ژوری برای جلسات دفاع پایان نامه های عمومی شامل: ۱) استاد یا اساتید راهنما ۲) استاد مشاور (یا یک نفر به انتخاب استاد راهنما در صورتی که پایان نامه استاد مشاور نداشته باشد)، ۳) معاون آموزشی (یا نماینده وی)، ۴) معاون پژوهشی (یا نماینده وی)، ۵) مدیر گروه (یا نماینده وی)

تبصره ۱: یک نفر متخصص آمار نیز در صورت صلاحدید معاونت آموزشی دانشکده ، در جلسات دفاع دانشجویان عمومی، به عنوان هیئت ژوری شرکت خواهد نمود.

تبصره ۲: در صورت صلاحدید معاون آموزشی دانشکده و در صورت ارتباط با عنوان پایان نامه دو نفر از اعضاء هیئت علمی خارج یا داخل دانشکده با درجه حداقل استادیاری (یا معادل با آن) به ترکیب هیئت داوران اضافه خواهند شد.

۴-۴- حداقل یکی از هیأت داوران به نحوی انتخاب خواهد شد که پیشینه تحقیقاتی مرتبط با موضوع پایان نامه داشته باشد.

۵-۴- معاونت آموزشی دانشکده پس از بررسی های اولیه و با هماهنگی استاد راهنما، زمان و محل دفاعیه را مشخص می نماید.

۶-۴- دعوتنامه داوران و یک جلد از پایان نامه صحافی نشده بایستی حداقل یک هفته قبل از زمان دفاع توسط داوران دریافت شده باشد. (در غیر این صورت از نمره نهایی پایان نامه کاسته خواهد شد).

۷-۴- مراحل ارائه پایان نامه و دفاع بصورت علنی برگزار خواهد شد. البته در این جلسات فقط دانشجویان و دستیاران اجازه حضور دارند و مهمانان محترم خارج از دانشکده پس از ارائه پایان نامه (۲۰ دقیقه اول) جلسه را ترک خواهند نمود. مراسم پذیرایی نیز جهت رعایت شئونات محیط علمی؛ به صورت کاملاً ساده (شامل یک نمونه شیرینی و / یا یک نمونه میوه به همراه یک نوع نوشیدنی ، ترجیحاً آب معدنی) برگزار خواهد شد.

۸-۴- زمان و مکان برگزاری جلسه دفاع عمومی بایستی حداقل یک هفته قبل از موعد مقرر با نصب آگهی در محل های لازم به اطلاع عموم علاقمندان برسد.

۹-۴- در مواقعی که با توجه به غیبت موجه استاد راهنما، انجام دفاعیه با حضور ایشان ممکن نباشد هماهنگی برگزارای دفاعیه توسط جانشین ایشان صورت خواهد گرفت و جانشین استاد راهنما کلیه وظایف وی را برعهده خواهد گرفت.

۱۰-۴- نماینده معاونت پژوهشی شرکت کننده در جلسات دفاع ، اشکالات مطرح شده توسط هیئت ژوری را در فرم صورت جلسه دفاع از پایان نامه (فرم شماره ۱۰) یادداشت نموده و پایان نامه اصلاح شده (در مدتی که

از حداکثر مجاز دوران تحصیل دانشجو تجاوز نکند) با تایید و امضای ایشان به آموزش تحویل داده خواهد شد. **تبصره:** تاریخ ثبت نمره پایان نامه منوط به تایید شورای پژوهشی مبنی بر رفع اشکالات مطرح شده می باشد.

۴-۱۱- هیئت ژوری محترم نمره پایان نامه را براساس چک لیست ارزیابی پایان نامه (فرم شماره ۱۳) ارائه خواهند نمود.

۴-۱۲- نمره پایان نامه از ۲۰ محاسبه خواهد شد.

۴-۱۲-۱- در صورت عدم ارایه گزارش پیشرفت کار و یا پیشرفت کار نامتناسب (با توجه به زمان و محتوا) ، تا ده درصد از میانگین نمره نهایی هر پایان نامه قابل کسر است.

۴-۱۲-۲- در صورت عدم رعایت حداقل فاصله زمانی یک سال بین ثبت عنوان و دفاع از پایان نامه، عدم اطلاع رسانی عمومی (حداقل یک هفته قبل) و عدم تحویل نسخ پایان نامه به اعضا هیئت ژوری (حداقل یک هفته قبل) از میانگین نمره نهایی هر پایان نامه کسر خواهد شد.

۴-۱۲-۳- در مقطع دکترای عمومی نمره نهایی پایان نامه بصورت زیر سطح بندی می شود:

۱۹ تا ۲۰: عالی

۱۷ تا ۱۸/۹۹: بسیار خوب

۱۴ تا ۱۶/۹۹: خوب

کمتر از ۱۴: غیر قابل قبول

۴-۱۲-۴- اعتراض به نمره پایان نامه - (بجز اعتراض به احتمال اشتباه در محاسبه میانگین) - و تغییر نمره پایان نامه مقدور نمی باشد.

۵- راهنمای نگارش و تنظیم پایان نامه

۱-۵- بطور کلی پایان نامه شامل قسمت های زیر می باشد:

- جلد پایان نامه (مشابه فرم های شماره ۷ و ۵ و ۶)
- صفحه سفید بعد از جلد
- صفحه « به نام خدا »
- صفحه مشخصات (مشابه فرم شماره ۵ و ۶)
- صفحه تقدیم در یک صفحه (در صورت تمایل)
- صفحه تشکر در یک صفحه
- فهرست مندرجات و ضمایم
- فهرست جداول، اشکال و نمودارها (مربوط به نتایج پژوهش)
- فهرست اختصارات
- اظهار نامه (Declaration) یا صفحه تایید صحت اصالت نتایج (مشابه فرم شماره ۸)
- صفحه مجوز بهره برداری از پایان نامه (copy right) (مشابه فرم شماره ۹)
- خلاصه فارسی
- مروری بر متون و مقالات (فصل اول)
- روش کار و مواد (فصل دوم)
- یافته ها (فصل سوم)
- بحث (فصل چهارم)
- نتیجه گیری و پیشنهادات (فصل پنجم)
- منابع
- ضمائم (در صورت نیاز)
- خلاصه انگلیسی
- صفحه مشخصات به زبان انگلیسی (مشابه فرم شماره ۱۱)
- صفحه تاییدیه هیات داوران (مشابه فرم شماره ۱۲)
- صفحه سفید قبل از جلد

۲-۵- کلیات قسمتهای مختلف پایان نامه

۲-۵-۱- عنوان (Title): باید کوتاه، مختصر، مفید، کامل و جامع باشد و بهتر است به شکل عبارت نوشته شود. از به کار بردن مخفف در عنوان پرهیز گردد مگر مخفف کلمه مورد نظر بسیار معروف و رایج باشد مانند: PH. در صورت استفاده از اعداد در عنوان اگر صد و یا کمتر از آن باشد بصورت حرفی و بزرگتر از صد به صورت عددی نوشته شود. در مطالعات توصیفی حتما زمان و مکان در عنوان ذکر گردد. عنوان فارسی در ابتدای پایان نامه (بعد از صفحه سفید) و عنوان انگلیسی در انتهای پایان نامه قبل از صفحه تاییدیه هیئت داوران آورده شود.

۲-۵-۲- تقدیر و تشکر (Acknowledgement)

- ضروری است از کلیه کسانی که در این تحقیق به نحوی سهم بوده ولی در تالیف نقشی نداشته اند با ذکر نوع همکاری آنان، تقدیر و تشکر گردد. - از کمکهای فنی و تکنیکی، حمایتهای مالی و مادی تشکر شود.

۳-۲-۵- خلاصه فارسی (Abstract):

خلاصه بایستی شامل مقدمه و هدف، روش کار و مواد، یافته ها، نتیجه گیری (در پاراگرافهای مجزا و مشخص) بوده و واژگان کلیدی در انتهای آن آورده شود. از آوردن جزئیات پرهیز گردد. ذکر عنوان، نویسندگان و ورود منابع در قسمت خلاصه ضرورتی ندارد. از جدول و نمودار و تصاویر، اصطلاحات و مخففها استفاده نشود. خلاصه بایستی موضوع و هدف اصلی را منعکس کند و تأکید روی یافته های مهم یا جدید، اهداف و نتیجه گیری نهایی باشند.

حجم خلاصه فارسی بایستی حداقل یک صفحه کامل و حداکثر در دو صفحه تنظیم شود. کلمات کلیدی بصورت سطر جداگانه ای درج می شود و بهتر است تعداد آن از ۵ کلمه تجاوز نکند. در خلاصه فارسی و کلمات کلیدی تا حد امکان از درج کلمات انگلیسی خودداری شود مگر در مواردی که معادل فارسی نداشته باشد. Abstract. عینا ترجمه خلاصه فارسی به انگلیسی می باشد.

۴-۲-۵- مروری بر متون و مقالات (Review of Literature & Introduction) (فصل اول):

این بخش شامل: مقدمه، مروری بر مقالات، بیان مسأله و هدف طرح تحقیقاتی می باشد. - بخشهای بیان مسأله و هدف به صورت پاراگرافهای مجزا و عنوان مشخص آورده شود.

- هدف از نگارش مقدمه معرفی تحقیق بصورت منطقی و قابل درک برای خوانندگان می باشد. خواننده پس از مطالعه مقدمه باید بداند که اساس پایه های تحقیق چه بوده و چرا این تحقیق مهم است. مقدمه باید جامع و

کامل باشد. ابتدا می بایست با توصیف مختصری از موضوع مورد مطالعه به بیان مشکل پرداخته و اهمیت مشکل و راههای حل آن را بیان نماید.

- سپس مروری بر تحقیقات انجام شده در زمینه موضوع مورد پژوهش آورده می شود. در مروری بر مقالات سعی شود از مقالات در سطح عالی استفاده گردد و تضادها، تفاوتها یا تطابقها در بین نتایج پژوهشگران بدون بحث و اظهار نظر شخصی ارائه گردد. مقالات به ترتیب اهمیت یا سال انتشار ذکر می گردند. حتی الامکان از جداول و تصاویر استفاده نگردد. از نظریه ها و عبارتهای شخصی استفاده نشود. محقق سعی نماید از مقالاتی نام ببرد که شخصاً از آنها استفاده کرده است.
- معیار منابع در این فصل براساس مقالات، خلاصه مقالات و کتب معتبر دنیا و پایان نامه های دفاع شده می باشد و مطالب موجود در سایتهای مختلف غیر معتبر اینترنتی نمی تواند به عنوان منبع قرار گیرد.
- در پایان فصل، بیان مسأله و سپس اهداف پژوهش (اهداف کلی و اهداف اختصاصی) ذکر می گردند.
- تعداد صفحات این فصل نباید از یک سوم صفحات پایان نامه بیشتر گردد.

۵-۲-۵- روش کار و مواد (Method and Materials) (فصل دوم):

هدف از نگارش این بخش، شرح نسبتاً کاملی از متدولوژی تحقیق می باشد به نحوی که پژوهشگر دیگری بتواند روش تحقیق مورد نظر را بدون هیچ مشکلی تکرار کند. اهمیت دیگر این قسمت این است که خواننده می تواند بفهمد که تا چه اندازه روش کار مورد استفاده در این تحقیق و نتایج بدست آمده قابل اعتماد می باشد. در صورت انجام مطالعه مقدماتی (Pilot Study) شرح مختصری از آن ضروری است.

این فصل بر حسب نوع موضوع می تواند شامل موارد زیر باشد:

نوع مطالعه، جامعه آماری، حجم نمونه و نحوه تعیین آن، نحوه نمونه گیری (تصادفی یا غیرتصادفی)، زمان و مکان اجرای تحقیق، معیارهای ورود به مطالعه و خروج از آن، متغیرها (تعریف علمی و مقیاس اندازه گیری)، مداخلات انجام شده (نوع مداخله یا تجربه ای که بر روی هر یک از نمونه ها انجام گرفته است با دقت توضیح داده شود)، ابزارها و روشهای جمع آوری اطلاعات، مواد و دستگاهها با ذکر مشخصات آن، اعتبار و پایایی روش (حتی الامکان می بایست Validity و Reliability وسیله اندازه گیری - مثل پرسشنامه - ذکر گردد، اگر از روشهای استاندارد و یا پرسشنامه استاندارد استفاده شده است تنها ذکر نام منبع آن کافی است)، روشهای آماری (ذکر برنامه های کامپیوتری مورد استفاده در تحلیلهای آماری ضروری است) و ملاحظات اخلاقی. تبصره: از ذکر جزئیات آن دسته از تکنیکها، دستگاهها، اشکال مربوطه و مواد مشابه که در راستای اهداف پایان نامه نبوده و مطالعه آنها از منابع مربوطه مناسب تر به نظر می رسد خودداری شود و به ذکر منبع بسنده گردد.

۶-۲-۵ یافته ها (Results) (فصل سوم):

در این قسمت کلیه نتایج بدست آمده از مطالعه، در قالب متن، جدول و نمودار ارائه می گیرد. متن: هرگاه بتوان با بیان ساده و غیر ریاضی با خواننده ارتباط برقرار نمود، نتایج بصورت متن ارائه می شود. مثلاً اگر از ۱۰۰ بیمار، نیمی سیگاری و نیمی دیگر غیر سیگاری باشند همین اشاره کفایت می کند و نیازی به تنظیم جدول و کشیدن نمودار نیست .

جدول: اطلاعات آماری و داده هایی را که بدلیل حجم زیاد نتوان در متن گنجانند (و در صورت ارائه خواننده را گیج خواهد کرد) بایستی دسته بندی و تنظیم نمود و در جدولهای مناسب ارائه کرد. تنظیم یک جدول مناسب دارای قواعدی به شرح زیر است:

۱ - شماره و عنوان کامل در بالای جدول (همراه با اشاره به جمعیت مورد مطالعه ، زمان و مکان در صورت لزوم).

۲- قرار دادن متغیر مورد نظر در اولین ستون و تعداد و درصد آن در ستونهای بعدی (در جداول یک متغیره - مانند جدول شماره ۱)

جدول شماره ۱- توزیع سنی بیماران مراجعه کننده به درمانگاه قلب نمازی در سال ۱۳۷۱

گروه سنی (سال)	تعداد	درصد
≤ 15	۲۰۰	۲۰
۱۶-۲۹	۳۵۰	۳۵
۳۰-۴۴	۲۵۰	۲۵
≥ 45	۲۰۰	۲۰
جمع	۱۰۰۰	۱۰۰

۳- قرار دادن متغیر مستقل در سطرهای افقی و متغیرهای وابسته در ستونهای عمودی در جداول دو متغیره ای که رابطه یک متغیر مستقل را با یک متغیر وابسته نشان می دهد. (مثال: جدول شماره ۲)

جدول شماره ۲- توزیع فراوانی طول مدت شیردهی در مادران مراجعه کننده به مرکز بهداشتی درمانی شفا بر حسب گروه سنی در سال ۱۳۷۱

سن بر حسب سال	طول مدت شیردادن			جمع
	۰-۵ ماه	۶-۱۱ ماه	بیشتر از ۱۴ ماه	
۱۵-۲۴				
۲۵-۳۴				
۳۵≤				
جمع				

۴- هر جدول بایستی دارای سطر و ستون جمع باشد.

۵- محتوای جدول (عناوین سطرها و ستونها و ارقام مندرج و درصدها و...) واضح و با معنی باشد. اگر به علت کمبود جا از علایم اختصاری استفاده می شود، شرح این علایم بایستی در زیر جدول و با حروف ریز تر آورده شود.

۶- جداول فارسی از راست به چپ تنظیم شود.

۷- در جداولی که آزمون آماری انجام شده، نوع تست بکار رفته و مقدار آن (مثلاً $t=3/85$ ، $x^2 = 25/6$) و مقدار p (مثلاً $P \leq 0/05$) ارائه شود.

تصویر و نمودار: هنگامی که تفهیم اطلاعات بخاطر گستردگی، تنوع و یا برخی از ویژگی‌ها (مثلاً روند تغییرات) توسط جدول مشکل باشد، نمودار به کمک ما می آید. قبل از انتخاب نمودار بایستی به داده ها نگاه کرد و نوع آنها را تشخیص داد و سپس مناسب ترین روش نمایش را انتخاب کرد. هنگامی که تعداد زیادی داده عددی وجود دارد و تفاوت آنها آنقدر بارز نیست که اگر به شکل نمودار در آید قابل توجه باشد، بهتر است آنها را در جدول بیان نماید.

بایستی سعی شود فقط مطالبی را به شکل جدول و نمودار ارائه نمود که به فهم بیشتر آن کمک نماید و در راستا و متناسب با اهداف پایان نامه باشد. از ارائه یک نتیجه به دو صورت نمودار و جدول خودداری گردد. بایستی دقت شود که در جداول و نمودارها نکته مبهمی برای خواننده وجود نداشته باشد بطوریکه مراجعه به متن مورد نیاز نباشد. زیرنویس و عنوان حتماً قید گردد بدین صورت که عنوان جداول در بالای آن و زیرنویس

در پایین جدول ارایه شود و در مورد تصاویر و نمودارها عنوان و توضیح تصاویر در پایین آورده شود. توضیحات و نوشتار نمودارها، اشکال و جداول بایستی به زبان اصلی پایان نامه باشد. در صورتی که ضمن مطالعه تعدادی از نمونه ها حذف می شود ذکر علت آن ضروری است. معمولاً گزارش میانگین بدون شاخصهای پراکندگی فاقد ارزش می باشد و به جاست که میانگین به صورت $(\pm)$ انحراف معیار و یا خطای استاندارد ذکر گردد. اگر از آمار تحلیلی استفاده شده است ضریب همبستگی، نسبت شانس و سایر نتایج بیان شود.

۷-۲-۵- بحث (Discussion) (فصل چهارم):

این بخش باید یافته های اصلی مطالعه را بیان کند و بر جنبه های تازه و مهم بررسی انجام شده و نتایجی که می توان از آنها گرفت بدون تکرار مطالب ذکر شده در قسمتهای دیگر تاکید شود. نویسنده در این قسمت از میان نتایج ارائه شده پاسخی را برای سئوالاتی که در مقدمه بیان کرده است پیدا می نماید. آثار و اهمیت یافته های به دست آمده و محدودیتهای آن را توضیح می دهد. موارد کاربرد عملی و قابلیت تعمیم پذیری نتایجی را که به دست آورده توضیح می دهد. یافته های این تحقیق را با یافته های مشابه در سایر مطالعات قیاس نموده و دلایل احتمالی آن را شرح می دهد.

در این قسمت باید از منابع جدید و تا حد امکان از منابع متنوع و متعددی جهت تفسیر داده ها استفاده نمود. از کلی گویی و استفاده از مطالبی که در راستای اهداف تحقیق دانشجو نباشد بایستی خودداری شود. در تجزیه و تحلیل مذکور به سه نکته زیر توجه گردد:

الف - اگر مغایرتی [یا همسویی] بین یافته های بررسی با یافته های پژوهندگان قبلی وجود دارد ضمن تفسیر دستاوردها با دلایل علمی و منطقی علت آن توضیح داده شود.

ب - توضیحات و تفسیرها باید به وضوح و با استدلال علمی مشخص نماید که این یافته ها چه نکات مبهم و تاریکی را روشن ساخته اند و یا رهگشای کدام مسیرهای تحقیقاتی برای بررسی بیشتر موضوع گردیده اند.

ج - از تکرار نتایج با جزئیات در فصل بحث خودداری شود.

حداقل حجم این فصل بایستی معادل ۱۰ درصد حجم متن اصلی پایان نامه باشد.

۸-۲-۵- نتیجه گیری (Conclusion) و پیشنهادات (فصل پنجم):

در این قسمت نویسنده می بایست نتایج کاربردی مطالعه خود را به صورت کلیدی بیان نماید و پیشنهادات و راهنمایی را برای ادامه تحقیق یا رهنمودهایی را جهت تکمیل آن به خوانندگان خود ارائه دهد. از ذکر توصیه های غیر علمی یا پیشنهاداتی که خارج از چهارچوب یافته های پژوهش باشند خودداری شود.

۹-۲-۵- منابع (References):

استفاده از منابع در حقیقت برای مستند کردن نوشته و افزودن اعتبار آن می باشد. معیار منابع براساس مقالات، خلاصه مقالات و کتب معتبر دنیا و پایان نامه های دفاع شده می باشد. مطالب موجود در سایتهای مختلف غیر معتبر اینترنتی نمی تواند به عنوان منبع قرار گیرد. از نظریه ها و عبارتهای شخصی به عنوان منبع نمی توان استفاده کرد. محقق سعی نماید از مقالاتی نام ببرد که شخصا از آنها استفاده کرده است.

- نحوه رفرنس نویسی بایستی با استفاده از سیستم ونکوور باشد بدین ترتیب که منابع به ترتیب ظهور در متن شماره گذاری شده (شماره منابع در انتهای جمله و در داخل پرانتز و بصورت بالانویس (superskrip) نوشته می شود) و در قسمت فهرست به ترتیب شماره فهرست بندی می گردند.

- تمام منابعی که به نحوی در پژوهش مورد استفاده قرار گرفته اند بایستی در این فصل بصورت فهرست وار درج گردد رفرنسهای درج شده باید مستقیماً مورد استفاده قرار گرفته باشند و از ذکر منابعی که در داخل منابع دیگر است (منبع در منبع) اجتناب شود.

- منابع باید از مقالات چاپ شده یا آنهایی که برای چاپ پذیرفته شده انتخاب گردد. اگر مقاله برای چاپ پذیرفته شده ولی هنوز چاپ نشده باید هنگام اشاره به آن پس از نام مجله مربوط، عبارت (زیر چاپ) (in press) در داخل پرانتز ذکر شود. (توجه: در صورت ارسال مقاله برای یکی از مجلات علوم پزشکی لازم است در این مورد نسخه‌ای از نامه‌ی پذیرش مقاله برای چاپ ضمیمه شود).

- نام مجله‌ها باید بر اساس الگوی Index Medicus خلاصه شود.

- در مقاله‌هایی که شش نویسنده یا کمتر دارند ذکر نام تمامی آنها ضروری است. برای مقاله‌هایی که بیش از شش نویسنده دارند، نام پنج نویسنده اول را ذکر کرده و سپس از کلمه (et al.) استفاده می شود.

- در مواردی که فقط چکیده‌ی مقاله در اختیار بوده در پایان نام منبع، ذکر کلمه (abstract) ضروری است.

- در صورتی که در پایان نامه ای هم از منابع فارسی و هم انگلیسی استفاده شده باشد برای فهرست نویسی، کلیه منابع فارسی به لاتین نوشته شوند و در پایان عبارت (persion) آورده شود.

کتابهای مرجع

در صورتی که منبع مورد استفاده یک کتاب مرجع باشد، توجه به نکته‌های ذیل ضروری است.

الف) یک فصل از یک کتاب مرجع

نام خانوادگی نویسنده یا نویسندگان فصل (فاصله) حرف یا حرفهای اول نام نویسنده یا نویسندگان فصل با حرفهای بزرگ (.) عنوان فصل (.) In: نام کتاب (.) شماره چاپ (ed.) محل انتشار (: نام ناشر) سال چاپ (.) شماره صفحات (P.).

مثال: (لطفاً به نحوه هجابندی نیز توجه فرمایید)

Abbas AK, Lichtman AH, Pober JS. Effector mechanisms of T cell-mediated immune reactions. In: Cellular and Molecular Immunology. 2nd ed. Philadelphia: W.B. Saunders Company; 1997.P. 278-296.

ب) کتاب مرجع به صورت کلی

نام خانوادگی نویسنده یا نویسندگان (فاصله) حرف یا حرفهای اول نام نویسنده یا نویسندگان با حرفهای بزرگ (.) نام کتاب (.) شماره چاپ (ed.) محل انتشار (:): نام ناشر (:) سال چاپ (.) شماره صفحات (P.).

مثال:

Ringsven Mk, Band D. Gerontology and leadership skills for nurses. 2nd ed. Albany(NY) : Delmar publishers; 1996. P.212.

مقالات

نام خانوادگی نویسنده(گان) (فاصله) حرف یا حروف اول نام نویسنده(گان) (.) عنوان مقاله (.) -عنوان مجله به صورتی که در آخرین ویرایش Index medicus ذکر شده (فاصله) سال انتشار(;) (دوره (شماره جلد) (:): شماره صفحات(.)

مثال:

Goate AM, Hayness AR, Owen MJ, Farall M, Lai LY. Predisposing Locus for Alzheimers Disease on Chromosome 21. *Lancet* 1989;11(2): 335-7.

پایان نامه:

نام خانوادگی دانشجو(فاصله) حرف اول نام نقطه(.) عنوان کامل پایان نامه نقطه(.) [نوع پایان نامه در گروه] نقطه(.) نام کشور(.) نام دانشکده نام دانشگاه ویرگول (:) سال انتشار نقطه(.)

مثال:

Hadizadeh B. Nicle ion released from received and recycled NiTi wires in artificial saliva. [Doctorate Thesis]. Iran. Dental School of Mashhad University of Medical Sciences; 2006.(persian)

سایت:

نام نویسنده(گان) مطلب(.) عنوان مطلب(.) سال نشر(;) [شماره صفحات] Available at: آدرس کامل سایت. تاریخ دسترسی به ترتیب ذکر ماه، روز و سال. توضیح: چنانچه نام نویسنده مطلب در سایت درج نشده باشد ابتدا عنوان مطلب آورده می شود.

مثال:

Carrie A, Bobb R. Mucocels of the paranasal sinuses. 2000;[3 screen] Available at:<http://www.bcm.edu/oto/grand/05252000>. Accessed April 26, 2008.

فرهنگ لغت (Dictionary):

Dorland's illustrated medical dictionary. 27th ed. Philadelphia: Saunders, 1988. Etasia; p. 527

۳-۵- اصول تایپ رایانه ای

۳-۵-۱- پایان نامه روی کاغذ استاندارد A4 با کیفیت قابل قبول، بصورت تکرویه و حداً امکان بدون غلط انشایی و املایی در نرم افزار Microsoft word تایپ شود. ضمن رعایت آراستگی ظاهر، پایان نامه باید در نهایت سادگی بوده و از اضافه کردن مطالب و طرحهای غیر ضروری بپرهیزد.

۳-۵-۲- هر صفحه پایان نامه می بایست حداقل ۲۱ سطر داشته باشد.

۳-۵-۳- فاصله بین سطور $1/5$ (Line spacing = 1.5 Lines) و حاشیه سمت راست $3/5$ سانتیمتر، سمت چپ ۳ سانتیمتر، بالا ۳ سانتیمتر و پایین ۳ سانتیمتر در نظر گرفته شود. موارد فوق در مورد جداول و غیره نیز باید رعایت گردد.

تبصره: در پایان نامه های انگلیسی حاشیه سمت چپ $3/5$ سانتیمتر و سمت راست ۳ سانتیمتر خواهد بود.

۳-۵-۴- برای نوشتن متن فارسی از قلمهای zar یا نازنین با اندازه ۱۴ و برای متن انگلیسی از قلم Times New Roman با اندازه ۱۲ استفاده شود.

تبصره: استفاده از سایر قلمها و تا اندازه ۱۸ فقط در نوشتن عناوین مجاز می باشد.

۳-۵-۵- مشخصات فواصل، عناوین، زیرنویس و ... هماهنگ، یکنواخت و یکسان باشد.

۳-۵-۶- عناوین هر فصل در صفحه های جداگانه (بدون درج شماره صفحه) آورده شوند.

۳-۵-۷- نگارش سرصفحه (Header) اختیاری است و در صورت درج بایستی حدود $2-1/5$ سانتیمتر از لبه فوقانی کاغذ فاصله داشته باشد.

۳-۵-۸- پایان نامه بایستی حداقل در ۵۰ و حداً کثر در ۳۰۰ صفحه تنظیم شود.

۳-۵-۹- شماره گذاری

۳-۵-۹-۱- شماره گذاری صفحات:

- شماره گذاری با اعداد از صفحه خلاصه آغاز و تا انتهای رفرنسها ادامه می یابد. محل قرارگیری اعداد صفحه بندی در چپ و بالای صفحه و با فاصله $2-1/5$ سانتیمتر از لبه فوقانی کاغذ می باشد.

تبصره: در پایان نامه های انگلیسی شماره صفحات در راست و بالای صفحه خواهد بود.

۳-۵-۹-۲- شماره گذاری موضوعات:

- در صورت تقسیم هر فصل به بخشهای مختلف نحوه شماره گذاری (در پایان نامه های فارسی و انگلیسی) به این ترتیب خواهد بود که عدد سمت چپ بیانگر شماره فصل و در سمت راست آن شماره زیر بخش مربوطه می باشد و اعداد مذکور با خط تیره از هم جدا می شوند. مثلاً ۵-۱-۴ یعنی زیر بخش پنجم از بخش اول فصل چهارم.

۳-۵-۹-۳- شماره گذاری اشکال، جداول، نمودارها:

در صورتیکه شکل یا جدول یا نمودار فقط در یک فصل آورده می شود نگارنده می تواند فقط با ذکر شماره (به ترتیب) آنها را نامگذاری کند مثلاً نمودار شماره ۱، نمودار شماره ۲، جدول شماره ۱ و ... اما در صورتی که در بیش از یک فصل استفاده از آنها لازم باشد شماره گذاری با آوردن شماره فصل، مشابه بند ۲-۳-۹-۵ اعمال شود مثلاً نمودار ۲-۴ یعنی شماره ۲ از فصل ۴.

۴-۳-۹-۵- شماره گذاری صفحات ضمیمه بصورت جداگانه و با حروف ابجد یا رومی خواهد بود. تبصره ۱: سایر صفحات ابتدایی و انتهایی شماره گذاری نمی شوند.

۵-۳-۹-۵- شماره گذاری در صفحات اصلی باید به زبان متن اصلی باشد.

۱۰-۳-۵- نگارش پایان نامه به زبان انگلیسی بلامانع می باشد ولی لازم است علاوه بر چکیده به زبان انگلیسی، چکیده به زبان فارسی نیز داشته باشد.

۱۱-۳-۵- عنوان هر فصل بایستی در بالای تمام صفحات مربوط به آن فصل آورده شود تا به خواننده اجازه دهد تا هر صفحه ای از پایان نامه را که باز می نماید فصل مربوط به آن را تشخیص دهد.

۴-۵- تعداد نسخه های پایان نامه

۱-۴-۵- تعداد دقیق نسخ چاپی پایان نامه با توجه به سیاستهای دانشکده و مقطع تحصیلی مشخص می شود. حداقل نسخه های چاپی لازم به شرح ذیل می باشد:

- یک نسخه برای معاونت آموزشی دانشکده مربوطه به همراه CD متن پایان نامه
- یک نسخه برای کتابخانه دانشکده مربوطه
- یک نسخه برای هر استاد راهنما و مشاور
- یک نسخه برای دانشجو

۲-۴-۵- دانشجویانی که محل اجرای پایان نامه آنها یکی از مراکز تحقیقاتی باشد بایستی یک نسخه چاپی دیگر به مرکز مربوطه تحویل دهند.

۳-۴-۵- تمام نسخه ها بایستی از هر جهت یکسان باشند.

۴-۴-۵- تحویل نسخه ها از طریق شورای پژوهشی و سرپرست تخصصی گروه صورت می گیرد.

مفاد این آیین نامه بر اساس آیین نامه دوره دکتری عمومی دندانپزشکی (مصوبه بیست و هفتمین نشست شورای عالی برنامه ریزی ، مورخ ۱۳۸۳/۹/۷) می باشد که در جلسه شورای آموزشی دانشکده مورخ ۹۵/۱۰/۲۴ مورد تایید قرار گرفته است.

فرم تصویب موضوع پایان نامه

عنوان پایان نامه

.....:

مشخصات اساتید راهنما و مشاور:

نام و نام خانوادگی	تخصص	درجه علمی یا میزان تحصیلات	نوع همکاری (استاد راهنما اول، استاد راهنما دوم، یا استاد مشاور)	نقش اساتید در مراحل انجام پایان نامه (مراحلی که برعهده هر یک از اساتید است را ذکر نمایید.)

مشخصات کلیه همکاران طرح (به جز اساتید راهنما و مشاور):

نام و نام خانوادگی	تخصص	درجه علمی یا میزان تحصیلات	نوع همکاری (آنالیز آماری،.....)

مشخصات دانشجو / دستیار:

نام و نام خانوادگی	رشته تخصصی (مخصوص دستیار)	سال ورود	نام دانشجو در حال حاضر چندمین سال تحصیلی را می گذراند؟

نقش دانشجو / دستیار در مراحل انجام پایان نامه: (کلیه مراحل که برعهده دانشجو / دستیار است را لیست نمایید.)
۱- .....
۲- .....
۳- .....

بیان مسأله و فرضیه مطالعه:

اهداف طرح:

روش اجرا(به طور خلاصه) :

واژه های کلیدی به انگلیسی:

بر آورد هزینه کلی: کمتر از ده میلیون ریال بین یک تا سی میلیون ریال بیشتر از سی میلیون ریال

اینجانب دکتر.....، نماینده پژوهشی گروه، تایید می نمایم که موضوع انتخاب شده در ۵ سال گذشته تکراری نبوده است.

چگونگی ارائه گزارشهای پیشرفت پایان نامه

- دانشجوی واجد شرایط اجرای پایان نامه، ملزم به ارائه گزارش پیشرفت پایان نامه می باشند.
- فرم گزارش توسط دانشجو به استاد راهنما ارائه و توسط ایشان تکمیل می شود.
- در صورت عدم ارائه گزارش پیشرفت کار و یا پیشرفت کار نامتناسب (با توجه به زمان و محتوا) ، تا ده درصد از میانگین نمره نهایی هر پایان نامه قابل کسر است.

دفعات و چگونگی ارائه گزارش دوره های مختلف تحصیلی

دوره تحصیلی	زمان ثبت پروپوزال	دفعات گزارش	زمان گزارش
دانشجویان دکترای عمومی	قبل از ثبت نام ترم ۱۰	حداقل ۱ بار	هنگام ثبت نام ترم ۱۱
دستیاران رشته های تخصصی ۳ ساله	پایان ترم اول سال دوم	حداقل ۱ بار	قبل از امتحان ارتقاء ۲ به ۳
دستیاران رشته های تخصصی ۴ و ۵ ساله	پایان ترم دوم	حداقل ۱ بار	قبل از امتحان ارتقاء ۳ به ۴

فرم شماره ۲ : چگونگی ارائه گزارش پیشرفت پایان نامه

فرم گزارش پیشرفت پایان نامه

نام و نام خانوادگی .....
دانشجوی دکتری عمومی به شماره دانشجویی.....

عنوان پایان نامه:

استاد / اساتید راهنما

استاد / اساتید مشاور

گروه آموزشی: تاریخ ثبت: شماره ثبت: تاریخ ارایه گزارش:

• این قسمت توسط استاد راهنما تکمیل می شود:

- تحقیق در چه مرحله ای است؟

☐ انجام آزمایشات	☐ جمع آوری نمونه	☐ بررسی متون
☐ تدوین گزارش نهایی	☐ تجزیه و تحلیل اطلاعات	☐ ورود اطلاعات

- آیا جمع آوری اطلاعات تحت نظارت شما انجام شده است؟ بلی خیر
- آیا پیشرفت تحقیق مطابق با زمان مورد انتظار اجرای آن می باشد؟ بلی خیر
- دانشجو فوق تا این تاریخ چند بار جهت مشاوره و ارایه گزارش پیشرفت کار به جنابعالی مراجعه نموده است؟
- لطفا نظرات خود را در مورد روند اجرای پایان نامه فوق و محدودیت های احتمالی مرقوم فرمائید.

مهر و امضای استاد ناظر

مهر و امضای استاد راهنما

مهر و امضای معاون پژوهشی

فرم شماره ۳: فرم گزارش پیشرفت پایان نامه

چک لیست فرمت پایان نامه

نام دانشجو :

عنوان :

I - صفحات ابتدایی:

- ۱- آیا عنوان پایان نامه با عنوان مصوب مطابقت دارد؟
- ۲- آیا ترتیب صفحات ابتدایی (بند ۱-۵) رعایت شده است ؟
- ۳- آیا متن صفحات ابتدایی در قالب فرمت مصوب تنظیم شده است ؟

II - خلاصه :

- ۴- آیا حجم خلاصه فارسی و انگلیسی مناسب است؟
- ۵- چهار چوب خلاصه نویسی رعایت شده است ؟

III - مقدمه و مرورمتون :

- ۶- آیا حجم مقدمه و مرور متون حداکثر یک سوم پایان نامه می باشد؟
- ۷- آیا چهارچوب فصل مقدمه و مرور متون بصورت صحیح رعایت شده است ؟

IV - مواد و روش :

- ۸- آیا چهارچوب فصل روش اجرا بصورت صحیح رعایت شده است ؟
- ۹- آیا نوع تحقیق ، روش اجرا، وسایل و مواد مورد استفاده ، اعتبار و پایداری روش ، جامعه و نمونه مورد مطالعه ، نحوه نمونه گیری ، روش جمع آوری داده ها، روشهای آماری و اصول اخلاقی در فصل مواد و روش ذکر شده است ؟

V - نتایج :

- ۱۰- آیا نتایج گویا و منظم می باشند؟
- ۱۱- آیا فرمت رسم اشکال و نمودارها و جداول رعایت شده است ؟

VI - بحث :

- ۱۲- آیا فصل بحث حداقل ۱۰ درصد پایان نامه را شامل می شود؟
- ۱۳- آیا نتیجه گیری کلی و پیشنهادات براساس یافته ها ارائه شده است ؟

VII - منابع :

- ۱۴- آیا استاندارد رفرنس نویسی و ورود رفرنسها در متن رعایت شده است ؟

VII - سایر:

- ۱۵- آیا فرمت فصل ضمیمه صحیح است ؟
- ۱۶- آیا ترتیب صفحات انتهایی رعایت گردیده است ؟

۱۷- آیا شماره گذاری صفحات ، اندازه قلم ، چارچوب صفحات و سایر موارد ساختاری رعایت شده است ؟

۱۸- آیا اشکالات تایپی و املایی مدنظر قرار گرفته شده است ؟

۱۹- شیوائی و روش نگارش مطالب رعایت شده است ؟

۲۰- آیا حجم پایان نامه (۵۰ تا ۳۰۰ صفحه) مناسب است ؟

توضیحات :

نماینده شورای پژوهشی :

فرم شماره ۴: چک لیست فرمت پایان نامه

۲/۵ سانتیمتر

آرم دانشگاه (به ابعاد حداکثر ۴×۴ سانتی متر)

نام دانشگاه

نام دانشکده (اندازه فونت Zar12 Bold)

نام مرکز تحقیقات دانشکده (اندازه فونت Zar12 Bold)

پایان نامه جهت دریافت درجه دکتری دندانپزشکی

(اندازه فونت Zar14 Bold)

حداقل یک سطر فاصله

حداقل ۲/۵ سانتیمتر فاصله

عنوان: (اندازه فونت Titr 16 Bold)

حداقل ۲/۵ سانتیمتر فاصله

عنوان پایان نامه (اندازه فونت Titr 20 Bold)

حداقل یک سطر فاصله

اساتید راهنما: (اندازه فونت Zar12 Bold)

نام استاد یا اساتید راهنما (اندازه فونت Zar14 Bold)

حداقل یک سطر فاصله

اساتید مشاور: (اندازه فونت Zar12 Bold)

نام استاد یا اساتید مشاور (اندازه فونت Zar14 Bold)

حداقل یک سطر فاصله

نگارش: (اندازه فونت Zar12 Bold)

نام دانشجو (اندازه فونت Zar14 Bold)

سال تحصیلی:

شماره پایان نامه:

۲/۵ سانتیمتر

فرم شماره ۵: صفحه مشخصات

دانشکده دندانپزشکی
دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی

پایان نامه جهت دریافت درجه دکترای دندانپزشکی

عنوان:

اساتید راهنما:

نام استاد یا اساتید راهنما

اساتید مشاور:

نام استاد یا اساتید مشاور

نگارش:

نام دانشجو

سال تحصیلی:

شماره پایان نامه:

فرم شماره ۶: نمونه صفحه روی جلد

دانشکده دندانپزشکی
دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی
پایان نامه جهت دریافت درجه دکترای دندانپزشکی
عنوان:

اساتید راهنما:

نام استاد یا اساتید راهنما

اساتید مشاور:

نام استاد یا اساتید مشاور

نگارش:

نام دانشجو

شماره پایان نامه:

سال تحصیلی:

شماره پایان نامه

ابتدای عنوان پایان نامه

نام دانشجو

فرم شماره ۷: طرح جلد زرکوب

باسمه تعالی

اینجانب ..... دانشجوی رشته .....، به شماره دانشجویی ..... تایید می‌نمایم که کلیه‌ی نتایج این پایان‌نامه، کار اینجانب و بدون هرگونه دخل و تصرف است و موارد نسخه برداری شده از آثار دیگران را با ذکر کامل مشخصات آورده‌ام. در صورت اثبات خلاف مندرجات فوق، به تشخیص دانشگاه مطابق با ضوابط و مقررات حاکم (قانون حمایت از حقوق مولفان و مصنفان و قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی، ضوابط و مقررات آموزشی، پژوهشی و انضباطی ....) با اینجانب رفتار خواهد شد و حق هرگونه اعتراض در خصوص احقاق حقوق مکتسب و تشخیص و تعیین تخلف و مجازات را از خویش سلب می‌کنم. در ضمن، مسئولیت هرگونه پاسخگویی به اشخاص، اعم از حقیقی و حقوقی و مراجع ذی‌صلاح (اعم از اداری و قضایی)، بر عهده‌ی خودم خواهد بود و دانشگاه هیچ مسئولیتی در این باره نخواهد داشت.

نام و نام خانوادگی دانشجو:

امضا و تاریخ:

فرم شماره ۸: تاییدیه صحت پایان‌نامه

حق برداشت

نسخه برداری (به هر روش) چه از متن کامل یا از استخراج‌ها، تنها با هماهنگی دستورالعمل ارائه شده توسط نویسنده‌ی ثبت شده در کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی امکان پذیر است. جزئیات از طریق کتابخانه دانشکده‌ی مربوط قابل دسترسی است. تکثیر نسخه‌های بیشتر به هر شکل از کپی‌های موجود، براساس این دستورالعمل بدون اجازه‌ی کتبی نویسنده، امکان پذیر نیست. مالکیت حقوق معنوی ذکر شده در این پایان نامه، متعلق به دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی است. در صورت هرگونه توافق قبلی بر خلاف این مالکیت با شخص سوم، امکان استفاده‌ی بدون اجازه‌ی کتبی دانشگاه که شرایط چنین توافقی را تعیین می‌نماید، مجاز نمی‌باشد. استفاده از پایان نامه در مقاله‌ها یا هر نوشته‌ی علمی، منوط به ذکر منبع و با رعایت ضوابط انتشارات دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی می‌باشد.

بسمه تعالی

صورت جلسه دفاع از پایان نامه

رشته تحصیلی:

نام دانشجو:

نام استاد (ان) راهنما:

نام استاد (ان) مشاور:

تاریخ دفاع:

تاریخ تصویب:

عنوان پایان نامه:

جلسه دفاع پایان نامه فوق در ساعت ..... مورخ ..... در محل ..... برگزار گردید.

طبق نظر هیئت داوران پایان نامه نیاز به اصلاح

- دارد و موارد اصلاحی به شرح زیر است: (در صورت لزوم از صفحات

ضمیمه استفاده گردد.)

- ندارد و قابل صحافی می باشد.

امضا هیئت داوران

**Bojnurd University of Medical Sciences
Faculty of Dentistry
Dental Research Center of Bojnurd University
of Medical Sciences**

Title:

Advising Professors:

Consultant Professors:

BY:

Thesis No:

Academic year:

فرم شماره ۱۱ : نمونه صفحه عنوان انگلیسی
داخل پایان نامه

باسمه تعالی

تاییدیه اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه

اعضای هیات داوران، نسخه نهایی پایان نامه‌ی آقا/خانم ..... را تحت عنوان

.....
از نظر فرم و محتوی بررسی کرده و با نمره ( ) پذیرش آن را برای دکتری عمومی دندانپزشکی
پیشنهاد می کنند.

ردیف	اعضاء هیئت داوران	نام و نام خانوادگی	سمت	رشته تخصصی	مهر و امضاء
۱	معاون آموزشی یا نماینده ایشان				
۲	معاون پژوهشی یا نماینده ایشان				
۳	مدیرگروه آموزشی یا نماینده ایشان				
۴	اساتید راهنما و مشاور				
۵	اساتید دعوت شده				

فرم شماره ۱۲ : تاییدیه اعضای هیات داوران

چک لیست ارزیابی پایان نامه

ردیف	شاخص	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده
۱	- اهمیت علمی موضوع و ایجاد نوآوری - کیفیت تدوین مروری بر متون و مقالات	۱۵	
۲	- کیفیت تدوین خلاصه فارسی و انگلیسی	۵	
۳	- ارزیابی روش کار	۱۵	
۴	- کمیت و کیفیت نتایج حاصله - نحوه تجزیه و تحلیل آماری	۱۵	
۵	- کیفیت بحث در خصوص روش کار و نتایج و مطابقت آن با منابع مربوطه	۱۵	
۶	- نتیجه گیری مناسب از یافته ها - ارائه ایده ها و طرح های جدید برای کارهای آینده	۵	
۷	- رعایت استاندارد های لازم در نگارش پایان نامه	۵	
۸	- قدرت بیان مطالب و پاسخگویی به سوالات در جلسه دفاع	۵	
	جمع امتیازات	۸۰	

۹	- پایبندی به اصول تعیین شده در پروتکل تصویب شده در معاونت پژوهشی	۵	
۱۰	- رضایت استاد راهنما از دانشجو	۵	
۱۱	- ارائه مقاله	۱۰	
	جمع امتیازات کل	۱۰۰	

توجه: توضیحات مربوط به هر قسمت در صفحات بعد آورده شده است.

- نمره بند ۹ فقط توسط نماینده معاونت پژوهشی حاضر در هیئت ژوری، داده می شود.
- نمره بند ۱۰ فقط توسط استاد راهنما داده می شود.
- نمره بند ۱۱ بر اساس مستندات ارائه شده توسط دانشجو داده می شود.
- نمرات بند های ۹ و ۱۰ و ۱۱ به میانگین نمرات داده شده توسط اعضا هیئت ژوری اضافه می گردد.

(۱) اهمیت موضوع: (۵ نمره)

- آیا موضوع بکر بوده و یک نوع آوری محسوب می گردد؟
- ضرورت انجام آن به چه میزان می باشد؟
- توضیحات.....

کیفیت تدوین مروری بر متون و مقالات :

- (این بخش شامل: مقدمه، مروری بر مقالات، بیان مسأله و اهداف طرح تحقیقاتی می باشد.)
- در قسمت مقدمه: (۳ نمره)

- آیا مشکل موجود (موضوع اصلی) به طور کامل و جامع توصیف شده است؟
- آیا اهمیت مشکل موجود (موضوع اصلی) بیان شده است؟
- آیا راه حل های موجود در حال حاضر جهت رفع مشکل ذکر شده اند؟
- در قسمت مروری بر مقالات: (۳ نمره)
- آیا از کلیه مقالات مرتبط با موضوع اصلی استفاده شده است؟
- آیا از جدیدترین مقالات مرتبط با موضوع اصلی استفاده شده است؟
- آیا مقالات به ترتیب سال انتشار یا اهمیت موضوع ذکر شده اند؟
- در قسمت بیان مسئله: (۲ نمره)

- آیا به دنبال ذکر خلاصه ای از اهمیت مشکل و راه حل های موجود، کمبودها و خلاهای موجود و در نهایت اهمیت انجام این تحقیق در جهت رفع این مشکلات بیان شده است؟ (حداکثر در دو صفحه)
- در قسمت اهداف: (۲ نمره)
- آیا هدف کلی و اهداف اختصاصی و فرضیه/فرضیات تحقیق با توجه به عنوان به طور مناسب بیان شده اند؟
- توضیحات.....

(۲) کیفیت تدوین خلاصه فارسی و انگلیسی:

- آیا خلاصه ها شامل اجزا کامل (زمینه و هدف، روش کار، یافته ها، نتیجه گیری، کلمات کلیدی) می باشند؟ (۱ نمره)
- آیا مطالب خلاصه ها به طور صحیح بیان شده اند؟ (۱ نمره)
- آیا مطالب خلاصه ها به طور جامع و در عین حال مختصر بیان شده است؟ (۱ نمره)
- آیا در خلاصه انگلیسی آیین نگارش و گرامر به طور صحیح رعایت شده و مطالب آن با مطالب فارسی مطابقت دارد؟ (۱ نمره)
- آیا کلمات کلیدی به طور صحیح انتخاب شده اند؟ (۱ نمره)
- توضیحات.....

۳) ارزیابی روش کار:

- آیا روش کار به نحوی توصیف شده است که پژوهشگر دیگری بتواند روش تحقیق مورد نظر را بدون هیچ مشکلی تکرار کند؟ (۵ نمره)

- آیا روش مورد استفاده متناسب با اهداف اصلی تحقیق بوده است؟ (۵ نمره)

- آیا کلیه مطالب اصلی ذکر شده اند؟ (۵ نمره)

مطالب اصلی بسته به نوع مطالعه می تواند شامل موارد زیر باشد:

نوع مطالعه، جامعه آماری، حجم نمونه و نحوه تعیین آن، نحوه نمونه گیری (تصادفی یا غیرتصادفی)، زمان و مکان اجرای تحقیق، معیارهای ورود به مطالعه و خروج از آن، متغیرها (تعریف علمی و مقیاس اندازه گیری)، مداخلات انجام شده، ابزارها و روشهای جمع آوری اطلاعات، مواد و دستگاهها با ذکر مشخصات آنها، اعتبار و پایایی روش (اگر از روشهای استاندارد و یا پرسشنامه استاندارد استفاده شده است تنها ذکر نام منبع آن کافی است)، روشهای آماری و ملاحظات اخلاقی.

- توضیحات.....

۴) کمیت و کیفیت نتایج حاصله و نحوه تجزیه و تحلیل آماری:

- آیا تعداد جداول و نمودارها مناسب می باشد؟ (۲ نمره)

- آیا روش ترسیم جداول و نمودارها مطابق با استانداردهای معمول می باشد؟ (۲ نمره)

- آیا نتایج به طور صحیح بیان شده اند؟ (۳ نمره)

- آیا نتایج حاصله با توجه به روش به کار رفته در مطالعه، قابل ارائه می باشند؟ (۲ نمره)

- آیا نتایج ارائه شده، کلیه اهداف بیان شده را شامل می شوند؟ (۲ نمره)

- آیا تجزیه و تحلیل آماری به طور صحیح انجام شده است؟ (۴ نمره)

- توضیحات.....

۵) کیفیت بحث در خصوص روش کار و نتایج و مطابقت آن با منابع مورد استفاده:

- آیا آثار و اهمیت یافته های اصلی به دست آمده توضیح داده شده است؟ (۵ نمره)

- آیا یافته های این تحقیق با یافته های مشابه در سایر مطالعات قیاس شده و دلایل احتمالی شرح داده شده است؟

(۵ نمره)

- آیا موارد کاربرد عملی و قابلیت تعمیم پذیری نتایج به دست آمده توضیح داده شده است؟ (۲ نمره)

- آیا محدودیت های مطالعه شرح داده شده است؟ (۳ نمره)

- توضیحات.....

۶) نتیجه گیری مناسب از یافته های حاصل از این مطالعه و ارائه ایده ها و طرح های جدید برای کارهای آینده: (۵ نمره)

- آیا نتیجه گیری (های) نهایی متناسب با اهداف و روش کارمورد استفاده در این مطالعه می باشد؟
- آیا کمیت و کیفیت پیشنهادات مطرح شده مناسب می باشد؟
- توضیحات.....

۷) رعایت استاندارد های لازم در نگارش پایان نامه: (۵ نمره)

- آیا استاندارد های لازم در نگارش پایان نامه (طبق بند ۵ آیین نامه مربوطه) رعایت شده است؟
- (به عنوان مثال: حجم کل فصل "مروری بر متون و مقالات" نباید از یک سوم کل صفحات پایان نامه بیشتر شود و حجم کل فصل بحث نیز حداقل ۱۰٪ کل صفحات پایان نامه باشد. - کلیه منابع استفاده شده باید معتبر باشند و طبق استانداردهای ذکر شده در بند ۹-۲-۵ آیین نامه ارائه گردند. ترتیب صفحات ابتدایی و انتهایی رعایت شده باشد. اشکالات تایپی و املائی مدنظر قرار گرفته شده باشد. شیوائی و روش نگارش مطالب رعایت شده باشد. حجم پایان نامه (۵۰ تا ۳۰۰ صفحه) مناسب باشد.)
- توضیحات.....

۸) قدرت بیان مطالب و پاسخگویی به سوالات در جلسه دفاع: (۵ نمره)

- آیا زمان بندی ۲۰ دقیقه جهت ارائه پایان نامه رعایت شد؟
- آیا دانشجو به طور واضح و رسا مطالب اصلی پایان نامه را ارائه نمود؟
- آیا دانشجو به طور کامل و با تسلط کافی به سوالات مطرح شده پاسخ داد؟
- توضیحات.....

۹) پایبندی به اصول تعیین شده در پروتکل تصویب شده در معاونت پژوهشی: (۵ نمره)

- آیا روش اجرا مطابق با روش تعیین شده در پروتکل تصویب شده در معاونت پژوهشی بود؟ (البته توجه به این نکته ضروری است که گاهی اوقات در طی انجام تحقیق بنا به ضرورت تغییراتی در روش اجرا داده می شود که در نهایت موجب ارتقا کیفیت نتایج می گردد.)
- توضیحات.....

فرم شماره ۱۳: چک لیست ارزیابی پایان نامه

اولویت های پژوهشی در حیطه آموزش

دسته اول:

- در صورتی که امکان داشته باشد در حیطه Research synthesis و مرورهای نظاممند در مسائل آموزشی
- روشهای منجر به سیاستگذاری آموزشی شامل: تحلیل هزینه‌های گزینه‌های سیاست آموزشی، بررسی امکان پذیری جاری سازی سیاست و گزینه‌های آن،
- تحلیل وضعیت موجود: با استفاده از روشهای جامع و چند فازی مثل اجتماع پژوهش‌های کتابخانه‌ای و توصیفی و کیفی و کمی تحلیلی

دسته دوم:

- پژوهش‌های مرتبط با نیازسنجی آموزشی به صورت کلاسیک: این پژوهشها باید به گونه‌ای طراحی گردد که منجر به تغییر آموزش شود و یا دوره اجرایی به دنبال آن پیش بینی شده باشد. طراحی این پژوهشها باید نشاندهنده gap آموزشی در گروه هدف باشد. شامل Survey و روشهای ایجاد اتفاق نظر خبرگان از قبیل دلفی کلاسیک
- پژوهشهای Goal attainment که شامل بررسی توانمندیهای مورد انتظار در فارغ التحصیلان است. ضروری است این پژوهشها به صورت Controlled before and after و یا بررسی Competency و یا پژوهشهای پیمایشی گسترده و قابل استنتاج برنامه‌ای باشد.
- پژوهشهای مقایسه‌ای بین روشهای آموزشی و ارزشیابی به صورت مداخله‌ای و یا کنترل شده.
- پژوهشهای کیفی مرتبط با سوالات Constitutive در مواردی که ضرورتاً ابزار کار باید از شیوه کیفی طراحی گردد و موثر در برنامه‌ریزیهای آموزشی کلان حداقل در سطح دانشکده باشد.

دسته سوم:

- پژوهشهای Perceptual و نظرسنجی و بررسی دیدگاه، که این سری پژوهشها شامل عنوان پایان‌نامه به تنهایی نمی‌تواند باشد و در صورتی که به عنوان طرح مطرح شود استقبال می‌گردد.
- شایان ذکر است پژوهشها به صورت کلی با این نگرش در کمیته پایان‌نامه بررسی می‌گردد و در صورتی که توجیه مناسبی در طراحی یک پژوهش کاربردی آموزشی ارائه گردد، حتی در صورتی که در دسته سوم قرار گیرد، قابل طرح خواهد بود.